

DE POSTRIJDER

DER PROVINCE LIMBURG.

De Postrijder verschijnt s'ondsdaags, s'onderdags en zaterdag.
Men schrijft in te Tongeren bij M. COLLEGE, boekdrukker uitgever van dit blad, groote markt, 51, en in alle post-directeurs.
Alle toezending van brieven, aankondingen, enz., moet gefrankeerd zijn.

Het abonnement is bepaald op 7 fr. binnen de stad, 8 fr. buiten de stad.
Een blad afzonderlijk, 20 centimes.
De aankondigingen, per drukregel, 45 centimes.
De reclamen, per drukregel 25 centimes.

De personen die van heden een abonnement nemen aan den Postrijder voor het jaar 1868 zullen het blad tot den 1^{en} januarij aanstaande gratis ontvangen.
De abonneementen moeten vooraf betaald worden.

TONGEREN, DEN 19 NOVEMBER.

Het italiaansche gouvernement gaat voort met ons in zijne circulaire, staaltjes van valsheid en bedrog te geven. De laatste nota van Menabrea is een model van hypokriteerij, wanneer zij spreekt van den eerbied, waarmee het gouvernement van Victor-Emmanuel het Pausdom wil omringen.

De koning, zegt dat schrift, wil het eens zijn met den Paus en hem verdedigen, met eerbied omringen en zijne onafhankelijkheid eerbiedigen; maar de Paus moet voor Italië geen bron van twist zijn.

Overschoon! Paus Pius IX leeft vreedzaam in zijne Staten, maar weigert, zooals het zijnen plicht en zijn recht is, de daden van een gouvernement goed te keuren, dat zich door berooving, plundering, door alle soorten van revolutionaire onrechtvaardigheden heeft doen kennen — en omdat de Paus weigert met die oproermakers gemeene zaak te maken, is hij de bron van onrust!

Men maakt in onzen tijd al een wonderlijk misbruik van de goede rede en het gezond verstand.

En wat nu den eerbied aangaat, waarmee Victor-Emmanuel het Pausdom wil omringen — wij hebben eenige weken geleden gezien, hoe hij de roodhemden — de laffe vernielers van altaars en tabernakels, de beelddigters van Pius IX wien zijn den bloedzuiger van het italiaansche volk noemen — tegen Rome los liet, hen aanhiet en ondersteunde.

Die protestanten van liefste en eerbied zijn walgelijk en kunnen niemand meer misleiden. De wolf terug geslagen, komt terug in schaapskleed. Doch de katholieken der gansche wereld waken en hebben nog goed en bloed veil voor Rome en den Paus-koning, voor het recht en de openbare zedelijkheid!

Men schrijft uit Luik, 17 november:

Donderdag is het standbeeld van Karel den Groote op zijn voetstuk geplaatst. Dit werk heeft van 7 ure 's morgens tot 2 ure namiddag geduurd. Dit voetstuk is 7 1/2 meters hoog en het standbeeld 5 meters. In de nissen van het voetstuk moeten nog vier andere beelden worden geplaatst, elk van 1 1/2 meter hoogte.

De algemeene onkosten zijn op 200,000 fr. berekend geworden, namelijk 114,000 voor den Staat, 14,000 voor de provincie en 72,000 voor de stad. Bij dit laatste cijfer moet nog eenen steert worden gevoegd, voortspruitende uit het veranderen der plaats van het standbeeld en de bijgevoegde kosten der fonderingswerken.

Men schrijft uit Antwerpen: Vrijdag avond hebben de sabelmannen, in een herbergje der Lepelstraat, groote baldadigheden gepleegd, waarschijnlijk ter gelegenheid van den naamdag des Konings.

Laatsleden zondag was er in dit herbergje, tusschen kanonniërs en soldaten der liniëtroepen, oneenigheid ontstaan, waarop een gevecht was gevolgd, in hetwelk een soldaat van het 8^e liniëregement aan eenen kanonnier een stuk van zijn oor had gebeten.

De gewonde werd naar het hospitaal gebracht en de dader werd aangehouden. Maar de zaak bleef hier niet bij; integendeel gaf dit tusschen de manschappen gedurig aanleiding tot twist en krakeel. De kanonniërs wilden zelfs niet meer gedoogen dat de andere soldaten in die herberg kwamen, en vrijdag avond, toen de bazin hierover haar misnoeger te kennen gaf, zeggende dat zij daardoor veel schade leed, gingen de kanonniërs tot zware baldadigheden over. Zij trokken hunne sabels, kapt en de meubelen kort en klein, sloegen de glazen in stukken en verbrijzelden zelfs het gazoestel, zoodat de gazlucht zich door het huisje verspreide, en men geenoedzaakt was in allerhaast de werklieden uit het gazgesticht te gaan roepen, om alle verdere onheilen te voorkomen, welke daar hadden kunnen uit voortspruiten.

Toen de baldadigen vervolgens op de vensters begonnen te kappen, kwam de politie ter plaats; doch te weinig in getal zijnde, werden de wacht en de gendarmerie verwittigd. Alsdan werd de

Lepelstraat afgesloten; de grootste belhamels weden gevat en aan de hoofdwaacht overgeleverd; de andere soldaten, wie ze ook zijn mochten, werden op bevel van den plaats-luitenant en van den commissaris van politie, de heer Van den Bogaert en zijne adjuncten naar hunne kazernen gebracht.

Eerst rond 11 ure verlieten de gendarmen de plaats; maar de politie bleef nog later wacht houden, om de rust te handhaven.

Men vreesst tegen morgen voor een vernieuwing der baldadigheden; doch de politie zal in voldoende getal op haren post zijn.

Het schijnt dat de sabelheeren bij voorken der Lepelstraat tot het plegen hunner baldadigheden gekozen hebben. Men zal zich herinneren dat, ongeveer zeven jaren geleden, in die zelfde straat een ander herbergje bijna totaal door hun werd afgebroken, hetwelk tot nu toe nog niet terug is opgebouwd.

Zou de heer minister van oorlog nog niet denken dat het tijd wordt om de soldaten, buiten dienst, het dragen van wapens te verbieden?

— Een persoon der stad Antwerpen, welke zich sedert ruim dertig jaren op de natuurkunde toelagt, heeft opgemerkt dat er nog nooit zooveel vergifige kampervoelen (*champignons*) zijn geweest als dit jaar. Vooral heeft hij de peperkampervoelen opgemerkt (*Agaricus piperratus*), welke men erkeunen kan aan een wit stof, gelijk aan melk, dat uit de straalbladen vloeit. Deze kampervoelen is groot en wit als sneeuw. Hij heeft er velen afgesneden gevonden; evenwel heeft men hier nog geene vergifgingen vernomen, maar wel in het zuiden van België en in Frankrijk. De eerste smaak van die vergifigende kampervoelen is zoet, doch verandert welhaast in een brandenden pepersmaak. — In kwestie van kampervoelen kan men niet voorzichtig genoeg te werk gaan; men moet altoos de voorkeur geven aan degenen, welke in de messlagen gewonnen zijn.

— Donderdag morgen is er te Thun, een schrikwekkend ongeluk gebeurd.

Er is braud ontgeristen in een houten huisje, bewoond gedeeltelijk door den eigenaar M. Sorriaux en het andere gedeelte door de echteltingen Haumont en hunne vijf kinderen, terwijl hunne schuit op de scheepstimmerwerf gerepareerd wordt.

De vader was met het oudste zijner kinderen naar zijn werk gegaan en de moeder was melk gaan halen. In hare afwezigheid brak de brand met eene buitengewone hevigheid uit.

Er lagen nog vier kinderen te bed, 't oudste 7 jaren en 't jongste 9 maanden oud; ondanks de van alle kanten toegebrachte hulp, was het volkomen onmogelijk deze kleine ongelukkigen te redden van den schrikwekkenden dood die hun bedreigde.

Het verslindend element liep met buitengewone snelheid voort, welhaast storte het dak in en alles werd er onder begraven.

Het is volstrekt onmogelijk het tooneel te beschrijven, hetwelk er plaats had toen de ouders op de plaats der ramp kwamen. De ongelukkige vader wilde zich wanhopend in de vlammen werpen. Men moest hem met geweld terughouden, of hij zou wellicht het vijfde slachtoffer geworden zijn.

Nooit zag men een smartelijker tafereel dan toen men de nog rookende puinen had weggeruimd. De vier lijkjes waren gansch verkoold en geheel onkennelijk.

De oorzaak van den brand wordt niet juist opgegeven. Men veronderstelt dat de vlammen zich zullen medegedeeld hebben aan eenen ketel leer die op het vuur stond.

De stoffelijke schade is niet zeer groot; maar de dood van vier kinderen, ziedaar iets wat niet geen geld kan worden terug gekocht.

— De koning van Zweden heeft eene brochure laten drukken, waarin hij poogt te bewijzen dat een klein wel geoefend leger boven een groot ongeoeffend verkiesbaar is. De opbrengst van die brochure is bestemd om in Lapland lagere scholen te stichten.

— Willt ge weten wat de afstammelingen der vermaarde mannen worden? Gaat in en rond Parijs, staat de oogen op, leest de oithangborden, en gij zult u bedroeven over het diepe verval der groote mannen. Ziehier wat wij in eenen enkelen dag hebben opgenomen: Thibère, haarsnijder; Neron, pastiebakker; Titus, kruidenier; Marius, zadelmaker; Trajan, fruitverkooper; Sylla, wagenmaker; Alexander Legrand perrukier; Ovideus, kleermaker; Virgilius, messenmaker; Horatius, wijnkoopman; Sallustus, kruidenverkooper; Telemaque, koorden-draaier; Elysses, koolbrander; Clodion, leerverkooper; Clovis, kleermaker; Charlemagne, herbergier; Pepin, koorden-draaier; Charles Martel, liquer-verkooper; Boëldieu, muisenmaker; Adam, leertouwer, en Meyerbaer, ketellaar.

Buitenlandsch nieuws.

Pauzelijke staten.

Men leest in 't dagblad *La Presse*: « Ludens een gerucht, zou Engeland zich nog niet genegen toonen om deel te nemen aan de Conferentie voor de eindelijke oplossing van het Romeinsche vraagstuk. Het Staatsbestuur der Koningen Victoria geeft voor dat het vreesst de oude overleveringen der protestanten te kwetsen met aan het wereldlijke gezag van den roomschen Paus eenen steun te geven, overigens gansch overeenkomstig met de behoudende staatkunde, die te Londen de bovenhand heeft, en tevens het geweten der engelsche katholieken te verontrusten, die gelooven dat de politieke machten dat vraagstuk niet mogen oplossen.

« In geval Engeland inderdaad de rol van spelbreker op zich neemt, om aldus de Conferentie te doen mislukken, is het zeker dat de katholieke Mogendheden eene afzonderlijke overeenkomst zullen sluiten. Oostenrijk en Spanje zijn geheel en al voor dit plan.

Men leest in hetzelfde gewoonlijk wel ingelicht dagblad:

« Er kan nog geen de minste kwestie zijn over de terugtrekking van ons expeditiecorps uit Rome. Integendeel; naar men verzekert, worden aldaar maatregelen genomen voor een langdurig verblijf onzer troepen.

« Het franche leger zal overigens geene verassing te vreezen hebben, want de voorzorgen worden genomen met het oog op alle mogelijke voorvallen. Eene batterij berggeschut met houwiters is naar Toulon verzonden in bestemming naar Rome. De franche genie ontwerpt nu een plan ter versterking van sommige punten in den omtrek van Rome. »

Plechtige Ijkdienst.

Men leest in den *Giornale di Roma*:

« Z. H. heeft bevolen, dat er dezen morgen, in de Sixtijn-kapel, in het Vatikaan, eene pauselijke mis zou plaats hebben voor het cèlebreeren eener plechtige dienst tot rust der zielen van de dappere soldaten, welke bij de verdelging van de zaak der Kerk en van den Apostolischen Stoel, roemrijk gesneuveld zijn.

« De mis werd gezongen door Z. Emm. den kardinaal Panbianco, penitencier. Z. H. heeft dezelve op den pauselijken troon bijgewoond. Na de mis heeft men de laatste gebeden der stervenden voor den katafalk gelezen. De H. Vader was gedurende het officie, zeer ontroerd en namelijk bij het lezen van het *Oremus*.

« Die heilige plechtigheid werd bijgewoond door H. Emm. de kardinalen, patriarchen, den senaat met het ganscheromeinsche magistraat, de verschillende kollegien van prelaten en al de andere, welke eene plaats in de pauselijke kapellen bekleeden.

« Het getal was aanzienlijk van de personagen, welke zich in de Sixtijn-kapel vereenigd hadden, om de eeuwige rust voor de zielen der dappere soldaten te vragen.

« In de galerien bemerkte men verscheidene leden van het diplomatieke korps bij den H. Stoel geakkrediteerd; generaal de Failly, bevelhebber over het franche expeditie-korps, generaal Kanzer, minister van oorlog, alsook al de generaals en staf-officieren en de andere franche en pauselijke officieren. »

Italië.

De nieuwe proklamatie van Mazzini is door het Londener blad *Daily-News* nu bekend gemaakt. In dit schrift, nog heviger tegen Koning Victor-Emmanuel dan tegen Frankrijk, doet die dweepsuchtige woelman niet alleen eenen oproep tot de Italianen om de wapens op te nemen tegen de overweldigers, maar hij raadt hen ook aan, zich van het Staatsbestuur des Konings te ontmaken, welk hen onteert en verraadt, en zich meester te maken van Rome, alwaar de italiaansche nationaliteit haar doopsel zat ontvangen. « Daar — zegt Mazzini — in de schaduw van de zegelvat op het Capitool gepland zal eene vergadering, door het Volk gekozen, de wet uitschrijven die een einde zal stellen aan de verlengde crisis, door het monarchische gouvernement aangebracht. »

In de tegenwoordigheid dier proklamatie en der geheime kuperijen der Mazzinisten om de italiaansche troepen tot den afval en den opstand te verlokken, heeft de italiaansche minister het noodig geoordeeld aan de generaals-opperbevelhebbers der legerafdeelingen eene depechzendbrief te sturen, om hen uit te noodigen het gerucht te doen logenstraffen dat het italiaansche Staatsbestuur de terugroeping der italiaansche troepen uit de Romeinsche Staten bevolen zou hebben op het bevel van Frankrijk.

Frankryk.

De hertog van Luynes, van wien onlangs gemeld is, dat hij na eerst een gift van 50,000 franks aan het pauselijk leger geschonken te hebben, zich naar Rome had begeven, om in persoon dienst bij dat leger te aemen, heeft reeds den ouderdom van 60 jaren bereikt. Zij zijn kleinzoon, de hertog de Chevreuse heeft zich reeds vroeger als gewoon Pauselijk zwaaf doen inschrijven. De hertog de Luynes behoort onder de rijkste kapitalisten van Frankrijk. Dezer dagen is de brigade-generaal Caroll Vivis, van het leger der Vereenigde Staten, insgelijks van Parijs naar Rome vertrokken, om den Paus als gemeen soldaat te gaan dienen; terwijl ook verzekerd wordt, dat de graaf van Caserta, broeder van den ex-Koning Frans II van Napels, zijnen degen ter beschikking van den H. Vader heeft gesteld. Deze prins heeft tijdens de belegering van Gaëta blijken van groote onverschrokkenheid gegeven.

« Ut Lugano heeft Mazzini, volgens de *Gazetta di Firenze*, eene circulaire aan zijne staatkundige vrienden toegezonden, waarin hij hem vermaant om van de gisting, welke de jongste voorvallen in Italië aldaar hebben teweeg gebracht, in het belang der republikeinsche zaak partij te trekken.

Pruisen.

Berlijn, den 15 november.

De *Sponersche Zeitung* zegt dat de uitnodiging tot de Conferentie, door Frankrijk gedaan, gedagteekend is van den 9 dezer.

De uitnodiging begint met levendig, en juist het belang bloot te leggen hetwelk Frankrijk in de gebeurtenissen van Italië heeft; zij spreekt van de oppartijdige en voorzichtige houding van het franche gouvernement in de conventie van september; en verzekert dat het getrouw zal blijven aan zijne verbindtenissen. De kwestie van den H. Stoel moet de ernstige aandacht der kabinetten opwekken.

Zij zegt, dat de laatste gebeurtenissen in Italië voorbarige pogingen waren, en stelt eene gemeenzame beraadslaging der mogendheden voor; zij zegt verder dat een kalme onderzoek der feiten alleen den grondslag kan leggen voor eene duurzame oplossing.

De dag der Conferentie is niet bepaald. De uitnodiging treedt niet in andere inlichtingen of definitieve voorstellen.

Laatste tijdingen.

Men verwachtte met ongeduld de redevoering welke keizer Napoleon gisteren moest uitspreken ter gelegenheid der opening van den zitting der franche Kamers.

De redevoering raakt vooral drie punten aan die aan gansch Europa het meeste acherdenken geven, te weten de vergrooting van Pruisen, het vraagstuk van het oosten en de romeinsche kwestie.

Aangaande de vergrooting van Pruisen heeft de keizer zich op eene zeer vreedzame wijze uitgedrukt. Hij heeft gezegd dat « Frankrijk » nooit veranderd is in zijne vreedlievende houding, dat men openhartig de veranderingen moet aannemen die aan de pruisische grenzen gebeuren en dat Frankrijk zich geenzins met deze veranderingen zal moeijen, zoo lang de belangen en de waardigheid van « Frankrijk niet zullen in het spel zijn. » De keizer heeft niet gezegd welke houding Frankrijk zou aannemen indien Pruisen in zijne vergrootingen voortging en zijne grenzen uitstrekte over Beieren, Wurtemberg, enz.

Over de kwestie van het Oosten is de redevoering zeer uitdrukkelijk: de keizer belooft de onafhankelijkheid van Turkeje te handhaven tegen de aanrandingen van Rusland.

Aangaande de zaken van Rome is hij minder duidelijk. In tegenwoordigheid der conferentie welke zamengeroepen is om de kwestie te verhandelen oordeelde de keizer misschien noodig van met onzichtigheid te spreken om de denkwijze van Frankrijk niet te doen voorgevoelen.

De keizer verklaart dat hij op nieuw een franche leger naar Rome gezonden heeft, omdat de conventie van den 15 november niet is uitgevoerd geworden. Wat Frankrijk gewild heeft, dat is den H. Vader beschermen en den vreemde inval terug stooten, doch voegt hij er bij « het gedrag van het keizerlijk bestuur had » niets vijandigs tegen de eenheid en de onafhankelijkheid van Italië. » De keizer bevestigt dat de kalmte thans hersteld is en dat men het oogenblik te gemoet kan zien waarop het franche leger zal terug komen.